USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

AAEP II
Afghanistan Agricultural Extension Project II

د پسونو او وزو اداره

: جاوید قریشی

ویج مسول شرقی زون

رویج پروژه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پروګرام عنوانونه

- تغذيه
- نسلګيری
- د لنګون ښخه مخکی او وروسته تدابير
- د ميږی او اوزی لنګون ته اماده کول
- د لنګون لپاره د ځای انتخاب او برابرول
- د اوزی او ميږی صحت اداره کول
- د نوکانو غوڅول

(c) ketabton.com: The Digital Library

Fodder Beets

(c) ketabton.com: The Digital Library

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

AAEP II Afghanistan Agricultural Extension Project II

نسلگیری

(c) ketabton.com: The Digital Library

تولیدی پارامترونه

میږه

- بلوغیت: ۵ الی ۱۰ میاشتو کی
- د نر طلبی وخت: ۲۴ الی ۳۶ ساعت
- د میږی د نر طلبی وخت : ۱۶ ۱۹ ځخه ورځي (اوسط ۱۷ ورځي)
- میږی معمولاً ۲ میاشتی د لنګون ځخه ورسته جفت ګیری ته اماده کیږی.
- د حاملګی دوره: ۱۴۴ تا ۱۵۲ (اوسط ۱۴۷ ورځي)
- ۱ نر ۳۵ میږو لپاره

اوزه

- بلوغیت: ۳ الی ۷ میاشتی
- د نر طلبی وخت: ۲۴ الی ۴۸ ساعتونو
- مناسب وخت د جفت ګیری لپاره اخیری وخت د نر طلبی دی.
- د اوزی د نر طلبی دوره: ۱۷ تا ۲۴ (اوسط ۱۹ الی ۲۱ ورځي)
- د حاملګی دوره: ۱۴۴ تا ۱۵۲ (اوسط ۱۴۷ ورځي)
- ۱ نر ۳۵ اوزو لپاره

د ځوانو اوزو او میږو د نر طلبی موده نسبت پاخه عمر لرونکو ته ۲-۱ ورځو پوری کمه

AAEP II
Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جفت ګیری فصلونه

- پسونه نظر په نسل پوری ۳۰-۱۸ میاشتو پوری ځوانی اعظمی حد ته رسیږی
- پسونه د هغه ځارویو د جملی څخه دی چی Polyesturs دی (څو ځلی په کال نر طلبی کیږی)
- پسرلی
- منی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوزی او میږی د نسلګیری لپاره اماده کول

- Flushing : د کانسنتری موادو تهیه کول مخکی د ۴-۳ هفتو د نسلګیری (۲۵۰ ګرام کانسنترت)

1. د تخمو تعداد کی زیاتوالی راولی چی سبب دوه ګونی او دری ګونی کیږی وسبب دوګانګی و سه ګانګی میشود
2. د سالم لنګوال فیصدی د ۲۰-۱۰ فیصدی پوری لوړوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوام

- میږی :د وړیو ټولول او د مقعد د برخی پاکوالی.
- نر پسونه: د تناسلی اعضاو سره د وړیو قیچی کول او پاکول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادامه

Eyeing یا د سترګو پاکول د وړیو څخه

- د وړیو قیچی کول د سترګو شا او خوا څخه چی د ړندیدو مخنیوی لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادامه

Ringing

- د وریو قیچی کول د پسونو څخه مخکی د نسلګیری څخه عبارت حد اقل باید اطراف ګردن و شکم پشم ګیری شود
- جفت ګیری د پسه د میږی سره اسانه کول

Crutching

- د میږو د تناسلی اعضاو څخه د وړیو قیچی کول
- جفت ګیری اسانه کول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نسلګیری لپاره د میږی او پسه انتخاب

- میږی او پسه باید خپل ۷۰٪ اعظمی وزن اخستی وی
- پسه عضلات باید قوی وی، بدنی وضعیت یی ښه او قوی پښې ولری چی د عیب څخه خالی وی.
- پسه باید ښه شهوت لرونکی وی
- د سکروتوم کی باید دوه خصیه لرونکی وی.
- د نوی ځوانی میږی د وخت څخه مخکی نسلګیری د میږی د ضعیفوالی، مرګ سبب کیږی.

AAEP II

Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

Estrus (نرطلبی)

- استرس هغی مرحلی ته ویل کیږی چی اوزه او میږه نر طلبی علامی ښکاره کړی او جفت ګیری لپاره اماده شی.
- استرس وخت به میږو کی ۳۶-۲۴ ساعتونو پوری او اوزو کی ۳۸-۲۴ ساعتونو پوری دوام کوی.
- د استرس علامی په اوزو کی نسبت میږو ته واضح وی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نرطلبی علامی

- د مهبل سوروالی او افرزات
- د لکی خوځول
- په نورو ښارویو ختل
- د نرښاروی په لټه کی
- غږ اوچتول
- ودریدل
- پشت خود با اشیا مالیدن
- ځوان ښاروی ښکاره نښی ښکاره کوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

Cross breeding جفت ګیری

- اسانه طریقه ده
- ارزانه ده
- بچی یی سالم وی
- بچی یی قوی وی
- د ناروغیو په مقابل کی مقاوم وی
- ښه تولید مثل لری

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلاربوالی نښې

- نرطلبی نښی نه ښکاره کوی (کارپوس لوتیم پروجسترون هورمون تولیدوی)
- وزن اخلی او چاغ ښکاری

❑ د بلاربوالی پیشرفته نښې

- د ولوا پراخیدل
- د غولانځی د تی سریښناکه کیدل
- د غولانځی غټوالی
- د غولانځی د رنګ سوروالی
- غولانځی د تی سوروالی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلاربوالی په وخت کی د اوزو او پسونو مراقبت

لاندی نقطی باید د بلارب ښاروی د ښه مراقبت لپاره په نظر کی ونیول شی

- د لوری رمی څخه د بلارب ښاروی جدا کول
- بلارب ښاروی باید ونه ویرول شی
- شود بلارب ښاروی باید په منډو نه شی او د زیات بیروبار مخنیوی وشی
- د خرابی هوا څخه باید به امان کی وی خصوصاً د ژمی په موسم کی
- د اوړی په موسم کی باید سوری جوړ شی

- عکس

AAEP II

Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلاربوالی په وخت کی باید مناسبه تغذیه

۳ الی ۴ هفتی مخکی د لنګوال ښخه

- د ښارویو په خوراکه باید متراکم خوراک په تدریجی ډول زیات شی
- یا هغه چراګاه ته چی ښه کیفیت ولری انتقال شی
- ښاروی باید اوبو په اسانی لاسرسی ولری

ګټي

- د نوی تولد شوی بچی به صحتمند وی
- د غولانځی انکشاف او د شیدو تولید په اینده کی زیاتوی
- د لنګوال په وخت د ښاروی مقاومت لوړوی
- لنګوال یی اسانه وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لنګوال لپاره اماده ګی

- ❖ د لنګوال ځخه مخکی علایم
  - ❖ د لکی عمودی حرکات
  - ❖ د رمی ځخه جدا پاتی کیدل یا جدا کیدل
  - ❖ مخکی پینو په وسیله ځمکه ګرول
  - ❖ شاته پښی کږی نیول
  - ❖ په مکرر ډول کښیناستل او ودریدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لنګوال لپاره د ځای اماده کول

د ځای اماده کول

- جدا ځای باید جوړ شی
- بستر باید تهیه شی
- د نوی زیږیدلی بچی لپاره باید ځای اماده شی
- نوموړی ځای باید مناسبه ګرم وی

د څاروی اماده کول

- دوره حاملګی:۳ ±۱۴۷ ورځي
- د بلاربوالی په اخیرو ورځو کی باید څاروی د نوروڅخه جدا شی
- جدا ځای کی باید وساتل شی
- نرم غذاګانی باید ورکړل شی
- متراکمی خوراک باید ورکړل شی
- ترمی اوبه باید تهیه شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاک کردن محل زایمان

- دلنګوال خخه وروسته باید فرش لیری شی او ځای باید پاک شی
- پلاسنتا یا پریوان پاتی شونی باید لیری شی او مناسب ځای کی خبښ شی
- نوی او تازه بستر باید خاروی او بچی ته تهیه شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نوی زیږیدلی بچی مراقبت د لنګوال څخه وروسته

- معمولاً د بچی مور د بچی مراقبت کوی.
  - د پاکی ټوټی په وسیله د نوی زیږیدلی بچی پوزه او خوله پاکول
  - ارام محیط جوړول ترڅو د بچی او مور ترمنځ رابطه موجوده وی
  - د بچی مور ته باید تحریک شی چی خپل بچی وڅټی که احیاناً بچی یی نه څټه باید د بچی د پاسه د غنمو سبوس یا مالګه واچول شی ترڅو مور یی تحریک شی او بچی وڅټی

Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نوی زیږیدلی بچی مراقبت د لنګوال ښخه وروسته

- د لنګوال ښخه ۲-۱ ساعته ډیر مهم دی چی د مور او بچی ترمنځ رابطه باید کلکه شی او بچی باید مور وروی

AAEP II

Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نوی زیږیدلی بچی مراقبت د لنګوال ښخه وروسته

- د نوی زیږیدلی بچی نوم باید یو انچ د ګیډی په طرف د تعقیم شوی تار په وسیله غوټه او تینچر ایودین یا پایودین په وسیله تعقیم شی
- د لنګوال ښخه یو ساعت وروسته بچی کوشش کوی چی ودریږی او باید په کافی اندازه وربږه بچی ته ورکړل شی چی معافیت حاصل کړی
- د بچی مور لپاره باید مناسب ځای جوړ کړای شی او کوشش باید وشی ترڅو ځوانه مور د زړی مور سره یوځای ونه ساتل شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نوی زیږیدلی بچی مراقبت د لنګوال څخه وروسته

- د نوی زیږیدلی بچی د غایطه موادو د اطراح لپاره دا ضروری ده چی یو کاشوغه غوړی یا پارافین د مستو سره یوځای بچی ته ورکړل شی ترڅو غایطه مواد دفع یی په اسانی سره وشی.

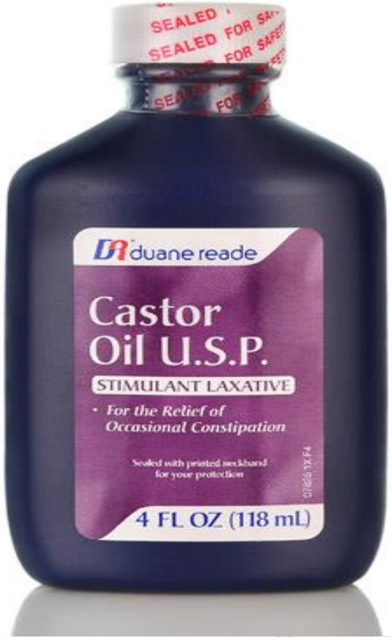

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نوی زیږیدلی بچی مراقبت د لنګوال ښخه وروسته

- د مور غولانځه باید ولیدل شی چی ایا التهاب لری او که نه
- که چیری نوی زیږیدلی بچی د مور د غولانځه یی نه شوه رودلی باید کوشش وشی چی شیدی د چوشک دلاری ورکړل شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نوی زیږیدلی بچی مراقبت د لنګوال ښځه وروسته

- په ژمی کی باید ګرم ځای اماده شی
- بستر باید د بوسو ښخه یا پک شالی ښخه جوړ شوی وی
- د ضرورت په وخت کی باید د ګرم کوونکو وسایلو استفاده وشی
- د ځاروی ځای باید کافی رڼا لرونکی او کافی تهویه سیستم لرونکی وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نوی زیږیدلی بچی مراقبت د لنګوال ثخه وروسته

- د بچی مور لپاره باید په کافی اندازه اوبه باید تهیه شی ځکه چی مور په دی وخت د نورو وختونو په نسبت زیات وخت ته اړتیا لری
- مور لپاره باید په کافی اندازه متراکمه خوراکه، او شنه وابنه ورکړل شی چی د شیدو د تولید سبب شی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بچې جدا کول یا Weaning

- نوی زیږیدلی بچی ته باید تر ۱۴-۱۲ هفتو پوری د مور د شیدو خوړلو اجازه ورکړل شی

- در ۳ هفته گی بره و بزغاله را عادت به خوردن غذایی متراکم و علوفه تاز داده شود
- په دری هفتو په موده کی بچی ته د متراکمی خوراکه او واښه ورکړل شی

- جدا کول د بچی باید په تدریجی ډول صورت ونیسی

(c) ketabton.com: The Digital Library

Weaning د بچی جدا کول یا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نوی زیږیدل بچی د جیری تقسیم اوقات

وزن	Milk(ml)		Con (g)	Green fodder: Lucerne or berseem (kg)
	صبح	شام		
2.5	200	200	-	-
3.0	250	250	-	-
3.5	300	300	-	-
4.0	300	300	-	-
5.0	300	300	50	Ad libitum.
6.0	350	350	100	Ad libitum.
7.0	350	350	150	Ad libitum.
8.0	300	300	200	Ad libitum.
9.0	250	240	250	Ad libitum.
10.0	150	150	350	Ad libitum.
15.0	100	100	350	Ad libitum.
20.0	-	-	350	Ad libitum.
25.0	-	-	350	1.5
30.0	-	-	350	2.0
40.0	-	-	350	2.5
50.0	-	-	350	4.0
60.0	-	-	350	5.0
70.0	-	-	350	5.5

AAEP II
Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څاروی د صحت مراقبت

(biosecurity)

- د څاروی ساتل د هغه ساری ناروغیو څخه چی د یو څاروی څخه بل څاروی ته د مختلفو وسایلو په واسطه انتقالیږی

- ضد عفونی کول: د څاروی د اوسیدو د ځای څخه د ناروغیو د عواملو له منځه وړل
  - فزیکی
  - کیمیاوی
  - ګاز

AAEP II
Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څاروی د صحت مراقبت

- هغه څوک چې په لنګوال کې مداخله کوی باید حفظ الصحه مراعات کړی
  - لاسونه په صابون پریمنځی
  - دستکشی باید واچوی
  - مخصوص کالی باید واغوندی
- د لنګوال ځای باید وروسته د لنګوال څخه په مکمل ډول پاک شی
- پریوان یا پلاسنټا باید د لیری واچول شی (هیڅکله په سیند یا لختی کی وانه شول شی باید ښخ شی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څاروی د صحت مراقبت

- بچی ته باید ورګه ورکړل شی
- د بچی نوم باید وتړل شی او ضد عفونی شی
- د څاروی د اوسیدو ځای باید روزانه پاک شی
- واکسینونه باید تطبیق شی
- د ناروغ څاروی باید جدا شی او روغو څاروی سره یوځای نه شی
- د خړ ځایونو د ککړیدو څخه باید مخنیوی وشی
- هیچاته اجازه ورنه کړل شی چی فارم ته داخل شی

Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خارجي پرازيتونه

- ډنګر والی
- لږ وزن اخستل
- وړی یی له منځه تللی وی
- بی اشتها
- ضعیف

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادامه

- د خارجی پرازیتونو په مقابل د ثاروپو منځل د چنجیو ضد درملو سره

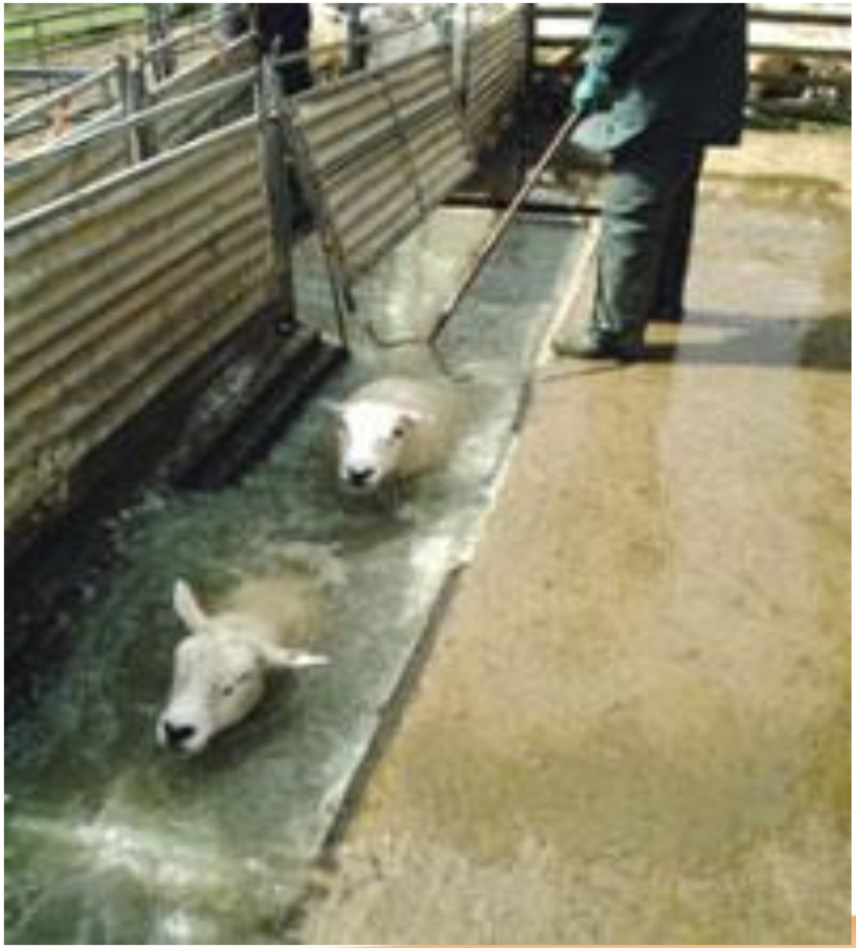

(c) ketabton.com: The Digital Library

داخلی پرازیتونه

- وزن بایلل
- کم وزن اخستل
- د ویښتانو رنګ یې الوتې وی
- اسهالات
- د بدن د اوبه د لاسه ورکول
- ضعیفی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوای ضد پرزایت های داخلی

AAEP II
Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سومانو يا نوکان قطع کول

(c) ketabton.com: The Digital Library

سم بری

په کال کی باید څلور دفعی تکرار شی

په منظم ډول باید سوم قطع شی

شنگل به شکل گرفته شود که قسمت نرم با سم یکسان به زمین بخورد

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښو مشکلات باید مطالعه شی

AAEP II
Afghanistan Agricultural Extension Project II

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالات ؟

Eat More Goat

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library